

Una commemoració ben amarga

Segons diu el diccionari la paraula commemorar significa fer solemne memòria d'un acte o un episodi passat. Per a la monarquia espanyola el vergonyós intent de cop d'Estat de 1981 mereix la solemnitat commemorativa dels grans fets històrics, així es desprèn de la invitació que va fer pel muntatge institucional al Congrés dels Diputats. És una llàstima que la dinastia borbònica no commemori, com sí que es mereix, el gran esdeveniment del 14 d'abril de 1931.

Josep Bayerri Raga,
periodista

El 23 de febrer de 1981, just mig segle després de la caiguda de la monarquia per la voluntat popular plebiscitària, el guàrdia civil Antonio Tejero segrestava el govern i els diputats al Congrés. Set hores després, quan l'intent ja havia fracassat, el rei s'apuntava a desautoritzar l'aventura afirmant que defensava la Constitució. Se suposa que és aquest gest i no pas la insurrecció militar, el que la passada setmana van commemorar l'actual rei amb els seus addictes del PSOE, el PP i Vox, i també els hereus de l'antic Partit Comunista, encara que aquests amb la boca tova. Tots plegats, l'Espanya profunda que ho avallà amb entusiasme: Catalunya i el País Basc no hi eren.

La història d'Espanya del segle XIX està plena d'episodis com este protagonitzats per l'Exèrcit. El més destacat pel que fa a les Terres de l'Ebre fou "la Ortegada", intent de cop d'Estat carlista de 1860 quan el capità general de Balears, Jaime Ortega Olleta, va desembarcar a Sant Carles de la Ràpita el 3 d'abril de 1860 amb tropes regulars per tal de proclamar rei l'aspirant carlista Conde de Montemolín (Carlos VI). Esperava trobar-se amb una insurrecció popular dels carlistes de la zona, però Cabrera ja feia anys que vivia a Londres casat amb una noble anglesa i apartat de les pretensions carlistes. Derrotat i empresonat Ortega fou sotmès a un consell de guerra per alta traïció, que se celebrà a la seu del govern militar de Tortosa on ara hi ha l'edifici de Casa Vericat (Springfield). Condemnat a mort fou afusellat als murs del castell de la Suda el 18 d'abril.

El nom de Tortosa està lligat també a l'episodi del 23-F per la figura del que era capità de la Guàrdia Civil Francisco Acera Martín, que fou qui llegí el manifest dels insurrectes al

Congrés dels Diputats. Condemnat a tres anys de presó, al cap d'un any fou alliberat i continuà la carrera militar fins a arribar a tinent coronel. Quina diferència amb els tractes que reben els presos independentistes!

Aleshores jo estava separat de la política i em dedicava a la direcció del setmanari. Potser per això, en tenir notícies del cop, vaig anar a l'Ajuntament; els carrers començaven a estar deserts. Feia una nit freda. A l'Ajuntament hi érem una desena de persones, amb l'alcalde Beguer; hi havia moltes absències, en especial als rengles de CiU i UCD. Estàvem inquiets sense saber què fer. Beguer se'n va anar prompte abans de les 11 de la nit; en canvi es varen quedar fins al darrer moment tant el cap del PSUC, Josep M. Castells, el dels socialistes Joan Chavarria, Vicent Lluésma d'UCD i José Corti, d'AP. Passada la una de la matinada, després d'escoltar el missatge del rei per la televisió desautoritzant el cop i cridant a la normalitat constitucional, varem pensar que tot s'havia acabat. Tots ens en vàrem anar cap a casa, però la temor no s'havia acabat. Entrant a l'edifici, a mà esquerra, hi havia el cos de guàrdia de la Policia Local. Un dels guàrdies de nit, personatge de declarada filiació feixista de la qual se'n vanagloriava constantment, estava a la porta amb algú més. Jo vaig escoltar el que deia i com jo també altres: "Ahora llegarán las órdenes de los jefes y comenzaremos a actuar"; li ho vàrem dir a l'alcalde però no va passar res. Era evident que poca o molta a Tortosa també hi havia alguna trama colpista o gent que s'hi sentia identificada.

Dos dies després, el nostre setmanari informava detalladament del que havia succeït en l'àmbit local i comarcal. La setmana següent el PSUC del Baix Ebre treia un periòdic extraordinari referit al 23-F complementant aquestes informacions. Segons aquest periòdic, a banda de *L'Ebre* Informe cap altre mitjà de comunicació del territori ni els corresponents de la premsa de Barcelona a la zona

van fer cap referència als fets.

Any i mig després la revista *Actual* de Madrid (núm. 26 de 27 d'agost de 1982) va treure els llistats, província per província, dels que havien de ser detinguts i eliminats de forma immediata en cas de triomfar el cop. La llista era exhaustiva, més d'un miler de persones entre ells, òbviament, polítics d'esquerres, però també professors, actors, escriptors, periodistes i cantants. A Tarragona s'esmentaven 19 persones. De Tortosa hi havia els noms de Josep M. Castells, Subirats Piñana i el meu. Tot i el temps passat, en llegir-ho fou quan veritablement em vaig atemorir.

El nostre Setmanari va informar exhaustivament dels esdeveniments del 23F de 1981 referits a Tortosa i les comarques de l'Ebre.

CONSULTES EXTERNES • URGÈNCIES • SALA DE PARTS • HOSPITALITZACIÓ • QUIRÒFANS • PROVES DIAGNÒSTIQUES I TERAPÈUTIQUES

**CLÍNICA
TERRES DE L'EBRE**
TORTOSA

Atenció sanitària,
propera i accessible

Visita mèdica
Vacunació
Revisió resultats
Control post-quirúrgic
Control post-ingrés

JA POTS DEMANAR VISITA A LA NOSTRA WEB
www.clinicaterresdebre.cat

Plaça 1 d'octubre, 6-8 43500 Tortosa
clinicaterresdebre@salutortosa.cat

977 588 200

Reserva de visites 977 588 205

A Tortosa des de 1945
Sempre al teu servei

Proves diagnòstiques i terapèutiques

AC Bioquímica, hematologia i microbiologia.
ALG Proves d'al·lèrgia.
AN Clínica del dolor.
AP Biòpsia, citologia i immunohistoquímica.
CAR ECG, HOLTER ECG i TA, ergometria i ecocardiografia.
COT Infiltracions, embrenats i enguats.
DER Crioteràpia i electrocoagulació.
DIG Gastroscòpia, colonoscòpia i polipectomia amb sedació.

INF Cures, injectables, vacunes i educació per la salut.
ME Revisió esportiva per a infants, adults i professionals.
OBS Ecografia ginecològica, obstètrica i morfològica, histeroalpingografia, monitoratge fetal i ecografies 4D.
OFT Biometria, campimetria, retinografia, tomografia de coherència òptica (OCT) i làser YAG.
ORL Audiometria, impedanciometria, radiofreqüència, fibrolaringoscòpia i potencials evocats auditius.
PNE Espirometria dinàmica i amb broncodilatació. Polisomnografia.

RHE Fisioteràpia i rehabilitació (magnetoteràpia, tens i sòl pèlvic).
SDPI Radiologia simple i contrastada, mamografia, ortopantomografia, cefalometria i telemetria. Ecografia abdominal, renovesico-prostàtica, cardíaca, mamària, oftalmològica, pediàtrica, muscular i parts toves, osteoarticular, transvaginal i tiroideu. PAF i BAG. Ecodopplers arterials i venosos (EEII, EESS i TSA).
URO Cistoscòpia, fluximetria, sondatge vesical, dilatacions uretrals i urodinàmica.